

PRÁZDNINY 2015

ČÍSLO 12

STUDENTSKÝ ČASOPIS

BÁGL

PRÁZDNINOVÝ SPECIÁL

VEČER
CHVAL

ROZHOVOR
s TOMÁŠEM
PRINCEM

BIGY

BÁGL – 12. VYDÁNÍ

ROZHOVOR
S TOMÁŠEM PRINCEM 2

SVOBODA?! 4

BOJOVNÍCI ZA PRAVDU-
Alexandr Kerenskij 5

POJĎ SE MNOU A
BOHA CHVAL 6

POCIT XV. 6

ČERNÝ OBELISK-
Erich Maria Remarque 8

TÝM

ŠÉFREDAKTORKA Věra Švomová

REDAKTOŘI Věra Švomová
Anežka Vacková
Adéla Novotná
Dan Mužátko

GRAFIKA Lucie Vencová

ÚVODNÍ SLOVO

Jak jsme (ne)dělali rozhovor...

Někdy je opravdu nad lidské síly vytvořit rozhovor. Dotazovaný se s vámi buď odmítá sejít nebo vám po dlouhém přemlouvání odpovídá na otázky holými větami, takže se při vymýšlení doplňujících otázek pěkně zapotíte. Vrcholem je, když při přepisování zjistíte, že jeho odpovědím není na nahrávce vůbec rozumět. Po čase si ale na strasti spojené s tvorbou rozhovorů zvyknete, snažíte se jim předcházet a máte pocit, že tentokrát vás již nic nemůže rozhodit.

Byl první prázdninový víkend, s částí redakce Báglu jsme seděli v jedné z reprezentativních místností Parlamentu ČR a poslouchali úvodní proslovy hostů konference na téma Mladá generace a konzervativní politika.

Jedním z řečnických hostů byl i známý, nejmenovaný český politik, pro kterého jsme si během cesty do Prahy připravili otázky a nyní čekali, až začne neformální diskuze, během které bychom mohli vytvořit rozhovor do letního speciálu Báglu.

Vše vypadalo slibně. Neformální diskuze zahájena, v hlavě nachystané otázky, poslední úpravy a jen vyhlížet pana poslance.

Jaké bylo naše překvapení, když pan poslanec přišel do místnosti, zamířil rovnou ke stolům s občerstvením, do jedné ruky si vzal pečivo a sýr, do druhé ruky sklenici s povidly a než jsme stihli jakkoli zareagovat, odkráčel svižným krokem neznámo kam.

A tak náš rozhovor skončil dřív, než vůbec začal a my si opět mohli říct, že takový rozhovor jsme teda opravdu ještě nedělali.

Ale dost k tomu, co v letním speciálu Báglu mělo být, a není.

O rozhovor v tomto čísle rozhodně nepřijdete. Otázky jsme položili fotografovi známého blogu Humans of Prague. Můžete se těšit na úvahu na téma existence svobody, v rubrice Bojovníci za pravdu jsme pro vás připravili další dějinami zapomínaný příběh, poněkud netradičně najdete na stránkách časopisu i poezii a na závěr vás nezapomeneme pozvat na večery chval ke sv. Prokopovi.

Protože se z vaší strany objevila poptávka po recenzích, najdete v letním speciálu Báglu i recenzi. Naše recenze ovšem nehodnotí film, počítačovou hru, nebo knižní novinku, ale povinnou četbu. Tentokrát se tedy můžete těšit na dílo známého německého meziválečného autora - Ericha Maria Remarquea.

Pohodové čtení vám za celou redakci přeje Věra Švomová

„Měl jsem o víkendu na chalupě narozeninovou party ve stylu 80. let. Zapomněl jsem si tam holicí strojek, takže celý týden musím chodit takhle.“

foto: Tomáš Princ

ROZHOVOR S TOMÁŠEM PRINCEM

Rozhovor s autorem blogu Humans of Prague, Tomášem Princem, o vzniku projektu, o důležitosti náhody a o trendu zaznamenávat spolu s fotografií také „hlas.“

Ve světě už projekt podobného typu existuje. Co Vás vedlo k tomu, že jste s focením portrétů lidí v ulicích začal i u nás?

Asi od roku 2009, když jsem ještě studoval na vysoké škole humanitního typu, jsem začal přemýšlet o projektu, který by zaznamenával a sdílel příběhy jednotlivců v prostředí Prahy. Tehdy mne nadchl projekt One in Eight Million od deníku New York Times, slide-show fotografií s krátkými příběhy lidí. Zaměřoval jsem se tehdy při studiu na obor vizuální antropologie, v němž je v posledních desetiletích trend dávat větší svobodu vyjádření lidem, na které je výzkum zaměřen – dávat jim "hlas", zaznamenávat jejich vlastní slova. Stejná věc mne později zaujala na blogu Humans of New York, který jsem jako zdroj inspirace přímo přiznal názvem svého blogu.

Od mládí jsem točil a fotografoval, rád se také procházel po městě a poznával nové lidi, a tak jsem od počátku chápal práci na blogu jako spojení věcí, které rád dělám.

Kolik času denně strávíte s foťákem v ulicích Prahy?

Každý týden je to trochu jiné, podle množství práce, kterou mám (působím jako fotograf a filmař na volné noze). Někdy si potřebuji nafotit příběhy do zásoby, takže jdu fotit třeba na šest hodin, jindy vím, že mám jen hodinu. Myslím si, že když vezmu v potaz veškerou práci, která kolem toho je, tak za každým zveřejněným příběhem budou tak 3 hodiny času práce – strávené buď přímo v ulicích, nebo u počítače.

Jak lidé reagují na to, že si je chcete vyfotit? A jaké otázky jim pokládáte?

Někdo kolem mne projde, dělá, že mne nevidí, někteří lidé řeknou okamžitě "ne", či "radši ne", jiní se začnou zajímat o účel toho, co dělám a pak se rozhodnou, a pak jsou takoví, kteří okamžitě s vyfocením souhlasí. Myslím si, že těch, kteří odmítnou, bude přibližně polovina. Vzhledem k důrazu na příběhy ale nepublikuji každou pořízenou fotografii – rozhoduje kvalita příběhu i fotografie dohromady.

Mám několik málo základních otázek a pak se doptávám podle toho, co lidé na začátku sdělí. K základním otázkám patří třeba "O čem v poslední době hodně přemýšlíte?" či "Jaký byl přelomový okamžik vašeho života?".

Stává se vám, že Vás lidé na ulici zastavují a dávají tipy, koho vyfotit nebo se sami chtějí nechat vyfotit a povědět Vám svůj příběh?

Jelikož moje tvář není mediálně známá, tak mne na ulici zatím poznal málokdo. Občas mi lidé napíšu, že ví o někom, kdo je zajímavý. Tyto nabídky jsem však zatím vždy odmítl – všechny lidi, kteří se do této doby na

Humans of Prague objevili, jsem potkal náhodou, oslovil je na ulici. Tento prvek náhody považuji pro mou práci na blogu za důležitý.

Každá fotka má svůj originální a silný příběh. Je ale nějaký, který Vás oslovil víc než ty ostatní?

Některé příběhy za ty dva roky jsou pro mě samozřejmě působivější než jiné. Ale mám za to, že pro to, abych obsah blogu udržel zajímavý a působivý i nadále, tak se vždy musím nejvíce zajímat o ten příští příběh, ten, který teprve zaznamenám.

Humans of Prague Portréty lidí z pražských ulic

Fotoblog Humans of Prague na svých stránkách každý den uveřejňuje portréty lidí pražských ulic. Fotografie doplněné textem jsou výsledkem náhodného setkání fotografa s neznámým člověkem. Humans of Prague není prvním projektem tohoto typu. Inspirací se stal blog Humans of New York, na kterém v roce 2010 začal americký fotograf Brandon Stanton publikovat snímky a příběhy lidí z ulic New Yorku.

Věra Švomová

foto: Tomáš Princ

„Každý den chodím plavat, už dvacet let jezdím na různá seniorská mistrovství. Moc často to neříkám, nerada se tím chlubím, ale loni jsem dokonce vyhrála mistrovství světa. Plavala jsem i v mládí, ale nikdy jsem neměla tolik medailí, jako dnes.“

„My, co tam závodíme, jsme vždy rádi, když jsme o pět let starší – protože se dostaneme do nové věkové kategorie. Jsme tam nejmladší a máme to jednodušší.“

Svoboda?!

Europoslanci si asi spletli století – chtějí zrušit svobodu fotografování na ulici. Smrt diktátorovi, volají Iránci a chtějí svobodu. V Estonsku hromadně verbují do armády! Chtějí bojovat za svobodu! Vězni chtějí na svobodu, žádostmi zahltili soud. Všichni chtějí čistou vodu, mír a svobodu. Tento svět neřídí ti, kteří chtějí mír a svobodu. Svobodu pro kalhotky! V Kazachstánu, Rusku a Bělorusku chtějí zakázat syntetické prádlo.

Takových titulků najdete v novinách či jakýchkoli jiných mediálních prostředcích nespočet. Co je spojuje? Slovo „svoboda“. Ano, to je slovo, které se ujme ve všech dobách na všech místech planety, tak nějak patří k člověku. Každý člověk by tedy měl vědět, co znamená, označuje a popisuje.

Podíváme-li se bystřeji na použití tohoto slova, zjistíme, že se o něm mluví především ve dvou základních významech. Zprv ve významu platícím pro širokou skupinu, tedy jakožto svoboda lidí (jako celku). Zadruhé ve významu platícím pro jednotlivce samého, tedy jakožto svoboda člověka (jako jednotlivce). Svobodě mimo rod Homo se protentokrát vyhněme.

Začnu od svobody jednotlivce, neboť, podle teorie, kterou mne naučili ve školce, pouze z malých kostek správného tvaru lze složit hrad. Co znamená svoboda pro jednoho každého z nás? (A bavme se o úplné svobodě, neboť ideál vždy předurčuje skutečnost.) Myslím, že znamená nezávislost na čemkoli jiném, tedy neovlivnění ničím z okolí, pouze sám sebou a jenom na základě sám sebe, své bytosti, své bytnosti, svého rozumu a svého pohledu se rozhodnout. Taková definice, aby mohla být uplatnitelná v realitě, ovšem musí předpokládat, že člověk může existovat, aniž by byl ovlivněn. Existuje takový?

Představme si člověka žijícího od narození na poušti, který nikdy neviděl jiného člověka, nikdy nepřišel s člověkem do styku, zkrátka se najednou někde vzal. Žije na místě, kde není žádný život, s výjimkou jeho, samozřejmě. Nic nepije, nic nejí, nic nedělá. Člověkem jej nazývám jen proto, že má jeho mysl, duši a tělo. Takový by snad mohl být zcela svobodný, n'est-ce pas? V čemkoli se může zcela samostatně rozhodnout... Jenže on nic nedělá. Co když začne něco dělat? Stačí jenom, aby začal myslet, a rázem přestane být svobodný. On se totiž začne ptát, zeptá se: „Odkud jsem se vzal?“ a je po svobodě. Proč? Protože je myslící bytost, vymyslí, že jej něco přesahuje, uvěří tomu a bude se držet zákonů, které tato transcendence jemu uložila. Kde je vezme? V sobě, samozřejmě. Ale nebude už věřit v sebe, i když všechny zákony budou pocházet z něho, poněvadž on jednou provždy vybere ze své mysli a duše to, co je „dobré“ a bude se to snažit plnit a vybere, co je „zlé“, a bude proti tomu bojovat. Namítnete, že přeci může věřit v sebe, v celého sebe, věřit v dobro všeho, co dělá, a tedy zůstat svobodný, jenže to právě člověk nedokáže, to člověk nechce. Člověk vnitřně touží po řádu, člověk touží po pravidlech, člověk touží poznat dobré a špatné, umět je rozeznat, ale nedokáže každý den znova a znova sám rozhodovat. Chce řád, podle něhož se má a smí řídit.

Ne, ani člověk zcela osamocený nemůže být zcela svobodný. Jak by tedy něco takového bylo možné ve skupině. Narodili jsme se do společnosti, žijeme mezi lidmi, zvířaty, rostlinami, věcmi, vše nás neustále ovlivňuje. Jsou různé zákony, jsou stanovena práva a svobody jednotlivce – nejde však z pohledu výše psaného ani tak o svobody, jako spíše o dohody o tom, co smíme dělat, aby se nám jako celku žilo dobře, tedy, aby se všem žilo podobně, aby nikdo nebyl znevýhodněn. Tak je nastavena naše dnešní demokratická společnost, při čemž je důležité si uvědomit, že pro člověka není demokracie zcela rozhodně přirozenou formou vlády, každý člověk se chce co nejvíce přiblížit skutečné svobodě, ač, jak jsme si ukázali, absolutně svobodný nemá šanci být nikdy, zůstane-li člověkem. Demokracie je víceméně stejně nevýhodná a stejně výhodná pro všechny, a proto je dobrá, není to však život ve svobodě.

Říkám tedy, že svoboda neexistuje. Můžeme mluvit o systémech více či méně výhodných, o režimech držících člověka v nejistotě a strachu, více či méně nedovolujících jednotlivci konat podle některých vzorů, ale nikdy nedocílíme svobody, a protože to zjišťujeme jen díky ovlivnění okolím, tedy v nesvobodě, nemůžeme ani sami ze své mysli a duše o svobodu usilovat. Můžeme pouze přijmout určité názory, jimi se řídit, věřit jim, věřit, že vedou k nejlepší možné harmonii všech a podle nich konat. To jistě má smysl. Nezapomínejme však, že nikdy nezjistíme, jestli to tak skutečně je, a proto je bez smyslu odsuzovat cokoli, kterýkoli režim, dokud jej důkladně neprozkoumáme, neprověříme a nesrovnáme s ideály v nás vstípenými. Jsme jenom pěšáci. Ani si pořádně nemůžeme vybrat stranu.

Bojovníci za pravdu – Alexandr Kerenskij

Psal se 15. března roku 1917 a ruský car, Mikuláš II., ve svém železničním voze na nádraží ve Pskově právě podepsal abdikáční listinu. Nastal tím konec nejen dlouhé éry panování dynastie Romanovců, ale také, což si Mikuláš při podepisování své rezignace zřejmě vůbec nepřipouštěl, konec velkého carského Ruska.

Události v zemi nicméně již dlouho naznačovaly blížící se pád monarchie. Krutá zima toho roku vše jen uspíšila. Počet stávek a hladových bouří se zvýšil a začaly se objevovat i demonstrace s politickými požadavky.

Odstoupení cara vyvolalo v Petrohradě (o dva dny později i v Moskvě) obrovské nadšení. Lidé si blahopřáli k vydobyté svobodě a k pádu monarchie. Ustavila se Prozatímní vláda a ta ke konci léta vyhlásila ruskou demokratickou republiku.

Přední osobností ruské demokratické scény roku 1917 byl Alexandr Kerenskij, jeden z hlavních představitelů revoluce a pozdější předseda demokratické Prozatímní vlády.

Nebylo to poprvé, kdy se Kerenskij stavěl do opozice, nyní již padlému, carskému režimu. Jako právník se od roku 1905 zaměřoval především na politické procesy. Obhajoby obětí carského režimu mu také vynesly potřebnou autoritu a uznání.

Ale zpátky k létu roku 1917. Tehdy byl Kerenskij na vrcholu své politické kariéry. Stále se snažil šířit své demokratické přesvědčení a to i svým zaměřením v zahraniční politice, kterou orientoval na Spojené státy. V duchu Dohody usiloval o vítězství v první světové válce a byl to právě on, díky kterému na návrh T. G. Masaryka došlo k rozšiřování československých legií v Rusku.

„Vy, bolševici, požadujete dětinské léčení: zatýkat, zabíjet a ničit. Kdo tedy jste? Socialisté, nebo policajti z bývalého režimu?“

V roce 1917 ale rychle narůstal počet komunistů v zemi a stále častěji se začalo ozývat volání bolševiků po moci. V nich a v jejich snaze o rozklad armády viděl Kerenskij pro Rusko největší hrozbu. Veřejně obviňoval Lenina, že pracuje k chaosu, aby mohl nastolit diktaturu. „Vy, bolševici, požadujete dětinské léčení: zatýkat, zabíjet a ničit. Kdo tedy jste? Socialisté, nebo policajti z bývalého režimu?“ prohlásil na adresu Lenina. V té době už ale bylo více než jasné, že o křehkou demokracii budou muset s bolševiky svést těžký boj.

6. listopadu 1917 nechal Kerenskij obsadit mosty přes Něvu a ve snaze zabránit rozšíření bolševické revoluce usiloval o návrat vojska z fronty na Petrohrad. Nad armádou už ale měli kontrolu bolševici a puči se tak zabránit nedalo.

Aby se zachránil, emigroval Kerenskij nejprve do Francie a později do USA, kde psal a přednášel o ruské politice a historii na univerzitě v Kalifornii a pokračoval v protisovětské činnosti.

V roce 1968 Kerenskij veřejně protestoval proti okupaci Československa. Zemřel o dva roky později, 11. června roku 1970, ve věku 89 let, v New Yorku.

Když v hodinách dějepisu věnujeme tolik času Stalinovi, Leninovi a dalším ruským komunistickým diktátorům, proč o člověku, který celý svůj život zasvětil boji s komunismem, a s českými dějinami byl spjat hned dvakrát, nepadla ani zmínka?

Pokud nemají být zapomenuta zvěrstva, které komunismus a jiné ideologie 20. století napáchali, proč by měli být dějinami zapomenuti ti, kteří proti nim celý život bojovali?

Pojď se mnou a Boha chval

Jak jste si mohli všimnout, už nějaký čas se každou první sobotu v měsíci odehrává v kostele u sv. Prokopa večer chval. Po škole visí plakáty se svíčkami a pozvánka koluje i po Facebooku. Pokud někdo z vás večery chval navštěvuje, určitě si všiml, jak malé procento pozvaných a těch, ke kterým se informace o večeru chval dostane, nakonec přijde a večeru se zúčastní. A tak si říkám, ví vůbec tito lidé, o co přicházejí?

Ráda bych, aby byl tento článek přínosný i studentům nevěřícím, třeba i náboženstvím pohrdajícím, proto využiji jednoho neobvyklého přirovnání. Přemýšleli jste někdy nad tím, proč lidé poslouchají techno, house, trance, jungle a všechny tyhle zvláštní hudební styly bez textu, myšlenek, pointy, ale s tempem přes 120 BPM? To kvůli atmosféře a pocitu, který v lidech hlasitý poslech této hudby vyvolává. Pokud milujete **hlasité dunění beatů**, půjdete na DISKOV, ale pokud milujete Boha, měli byste jít na večer chval.

Je to jedinečná možnost Boha cítit všude kolem sebe. Věřit v Boha může být pro mnoho lidí těžké, neboť on není něco, na co se můžete jít podívat do ZOO nebo čemu můžete změřit vlastnosti v laboratoři. Ale ať už v Boha věříte či ne, večer chval je něco, k čemu byste měli být otevření. Je to jedna z mála věcí, kde nemůžete nic ztratit, ale mnoho získat. Pocit klidu, bezpečí a Boží přítomnosti zaplaví srdce každého z účastníků. Na seznamu věcí odbourávajících stres by měl být na prvním místě, neboť je nepochybně nejučinnější.

Pro všechny tyto důvody je mrzuté, že si večer chval nezískal vaši větší přízeň. Takže pokud budete mít první sobotu v měsíci volný večer, pamatujte, že to není nic, čeho byste se měli bát.

Pocit XV.

(7.7.2015)

Slunce a Měsíc se potkali v noci,
dnes v noci vidělo zrcadlo stín
velkého Světla, o kterémž proroci
mluvili s bázní a čistě a vzletně
- světlo, jež ulpělo Panovi v flétně,

ztratilo sílu, nikdy ji nemělo,
kněží dnes vidí, jak slepý je bůh,
žák se smí smát, je hrozivě veselo,
padají vzory a tráví tím vzduch

nevelkých mocí rostoucích sil,
vždyť padne-li předloha, hned navrací
obrazu jistotu, jistotě cíl,
Slunce a Měsíc se potkali v noci,
nic lepší nebude, jen strach nám zbyl.

Dan Mužátko

Adéla Novotná

ČERNÝ

(cbdb 87%)

OBELISK *Erich Maria Remarque*

Je to návrat do minulosti – píše se rok 1923. Není to nijak ohromující rok, nebyla krize, nebyla válka... Nebylo výher, jen poražených. Ocitáme se v Německu, v poraženém Německu, je důležité zdůraznit. Inflace šílí, chleba stojí nejprve sto tisíc marek, pak pět set tisíc. Chudých přibývá, ulicemi táhnou hladoví – ti, kterým už téměř celý život utekl, aby se zasekl v tom nejhrůznějším okamžiku, i ti, kterým ten nejhrůznější okamžik ani nedovolil život začít.

A mezitím vším chodí Ludvík Bodmer, člověk s mladým tělem, ztrápeným duchem a vyhaslýma očima. Kde je Bůh v mém světě? Co je vůbec spravedlnost? Proč?

Sice se snaží žít život stejně, jako ho žili všichni jemu podobní předtím, ale cosi mu brání. Boj. Boj za vlast, za lásku, za sebe. A k tomu nekonečné množství otázek bez odpovědí. To je jeho svět. A taky básně, varhany v domově pro duševně nemocné, kráska s nemocnýma očima a skvělý Jiří s úsměvem a radou pro každého. Naštvaný číšník, náhrobky, znovuzrození pekla a černý obelisk. Svět a příběh Ludvíka, ztraceného ve své vlasti, lásce i v sobě.

Myslím, že poselství Ludvíka i Remarqua je jednoduché. Je to varování, žalování i úžas nad tím, co všechno je v člověku ukryto. Nechme však zaznít jeho slova, napsaná na počátku tohoto příběhu:

„Proto se neztejte, že se vracím do pohádkových let, kdy nad námi ještě vládla naděje jako vlajka a my věřili v tak podezřelé věci jako je lidskost, spravedlnost, snášlivost – a také v to, že jedna světová válka musí stačit k poučení jedné generace.“

Proč bychom se měli nechat oslovit Ludvíkovým příběhem?

Nabízí neuvěřitelné množství úvah, o Bohu, životě, světě i válce. Vnoří nás do problémů poválečného světa, ukáže, jak mnoho úhlů může mít pohled na život a jeho správné prožití. Pobaví nás starým nepřátelstvím (jde o peníze, samozřejmě), touhou člověka smát se jen tak pro radost, a pohladí přítomností dobrých přátel a nádherných okamžiků. To všechno Černý obelisk má a ještě něco navíc. Dokáže ve vás totiž rozeznít jednu zvláštní strunu, až se divíte. Najednou chodíte po světě, myslíte na Ludvíka Bodmera a připadáte si ztraceni. Protože život je stále plný otázek, a vy na ně neznáte odpověď. Nebo ano?